

Reverse charge nebo „one stop shop“? Komise má jasno

Praha, 3. dubna 2017: Státní kasy v Evropské unii přicházejí na daňových únicích každý rok o 170 miliard euro. Očekávání akademiků – tvůrců DPH, že budou všichni plátcí daně gentlemani, vyvrátila praxe. Evropská unie stojí na křižovatce, jak systém zmodernizovat a vyhnout se daňovým únikům, za předpokladu, že stanovování výše sazeb nadále zůstane v kompetenci členských států. Komise vybírala ze dvou variant. První je všeobecný mechanismus přenesené daňové povinnosti tzv. reverse charge, kdy daň odvádí poslední obchodník v řetězci. Druhou možností, pro kterou se Komise rozhodla, je zavedení definitivního režimu pro přeshraniční transakce na principu „one stop shop“, jehož návrh Komise předloží na podzim. Oba režimy mají svá pro a proti a rozhodnutí, jakým směrem se vydat leží na bedrech politiků. O reformě systému DPH v EU diskutovali v Evropském domě v Praze na konci března daňoví poradci, zástupci podnikatelů a akademici s poslancem Evropského parlamentu Luděkem Niedermayerem.

Komise zahájila loni v dubnu akční plán k DPH, v rámci něhož předložila opatření pro odstranění překážek v oblasti e-commerce na jednotném trhu, opatření zaměřená na boj proti daňovým únikům a možnost pro členské státy požádat o dočasné zavedení přenesené daňové povinnosti na svém území. V tomto roce Komise předloží balíček, který by měl zjednodušit placení daní pro MSP, modernizovat způsob stanovování sazeb DPH a stanovit definitivní režim pro přeshraniční obchod. Kvůli podvodům při transakcích s jinými členskými státy přicházíme v EU u DPH o příjmy zhruba ve výši 50 miliard euro ročně. Definitivní režim na principu one stop shop by znamenal, že by se na plnění do jiného členského státu uplatňovaly i nadále sazby členského státu určení („princip země určení“), ovšem daň by vybíral daňový orgán v zemi původu a příslušnou daň potom převedl daňovému orgánu v zemi určení. Konečným cílem je vytvořit celounijní daňový portál, který by výběr a správnou alokaci daně mezi státy zajistil.

Poslanec Evropského parlamentu **Luděk Niedermayer** je zastáncem efektivní daňové správy. Jak uvádí, stát nesmí utrácet více, než je nezbytně nutné. Předepsané daně musí stát efektivně vybírat a za těchto okolností dosáhne toho, že nebudou daňové sazby příliš vysoké a nebudou brzdit ekonomický růst. „*Dle čísel ministerstva financí je Česká republika v efektivitě výběru DPH dnes lehce pod průměrem EU*“, dodává. K zavedení přenesené daňové povinnosti je skeptický. Domnívá se, že i tento systém lze zneužít, neboť posledním článku v obchodě naskočí vysoká daň, což bude některé subjekty inspirovat k podvodům.

Definitivní systém pro přeshraniční transakce je v tuto chvíli politicky průchodnější. Směřování Komise k návrhu definitivního režimu ukazuje, že ostatní členské státy nejsou přechodu na reverse charge nakloněny. Přesto je Česká republika v Radě velkým zastáncem reverse charge a usiluje o zavedení pilotního projektu v ČR. „*Obecný režim přenesení daňové povinnosti neboli generální reverse charge pomůže předejít problémům s vrácením nadměrných odpočtů i placením daně z neuhrazených faktur*“, zdůrazňuje **Ladislav Minčíč** z Hospodářské komory ČR, a dodává, že by podnikatelé snesli i větší administrativní zátěž, pokud by se však peníze mezi nimi a finanční správou tolik „nehýbaly“. Podle **Petra Tomana**, člena prezidia Komory daňových poradců, mají oba systémy své výhody i nevýhody. Riziko výběru DPH spatřuje i v počtu plátců, kteří provádějí platby DPH, kterých je dnes v České republice 530 tisíc. Zavedení reverse charge v EU by počet aktivních plátců redukovalo a snížilo podnikatelům náklady při domácím a zahraničním obchodování. Na druhou stranu reverse charge nese riziko daňových úniků na konci řetězce. Problém one stop shop vidí v tom, že tento systém by vyžadoval

Evropský parlament
Informační kancelář
v České republice

Zastoupení v České republice

důvěru mezi daňovými správami, které by si vybranou daň z přeshraničních obchodů měly předávat, a jednotnou správu daně. To je jen těžko splnitelný předpoklad. Z hlediska plátců je ovšem myšlenka jednoho správce daně zajímavá. Prioritou v obou systémech musí jednoznačně být systém zjednodušit a zajistit jednotný režim v celé EU.

„Svaz průmyslu a dopravy ČR podporuje boj proti daňovým únikům, pokud nepovedou k nárůstu administrativy pro poctivé podnikatele“, uvedl Václav Franče, analytik Sekce hospodářské politiky SP ČR. Touto optikou bude posuzovat i návrhy na plošný reverse charge, který prosazuje Ministerstvo financí, a na reformu DPH v EU, kterou prosazuje Evropská komise. „V případě reformy DPH by bylo vhodné, aby se u přeshraničních transakcí nemusely firmy registrovat u cizích správců daně a vše vyřešily u domácího správce daně“, dodal Franče.

Řečníci se shodli, že výběr daně 28 daňovými správami komplikuje podnikatelům v EU život, proto je třeba aktuální systém modernizovat a najít snadné a srozumitelné řešení. Jednotné sazby napříč EU by pro podnikatele byly ideální, to je v tuto chvíli politicky neprůchodné stejně jako reverse charge. Komise na podzim představí návrh definitivního režimu pro přeshraniční transakce. Nelze vyloučit, že i po jeho zavedení daňové úniky nezmizí. Definitivní systém má však ambice je alespoň částečně omezit. Jeho hrozbou je, že elán daňových správ vybírat daň pro jinou členskou zemi nemusí být příliš velký. Zda se daňovou reformu podaří schválit, je ovšem nejisté, neboť rozhodnutí v daňové oblasti vyžadují jednomyslný názor všech členských zemí.